

Woord vooraf

Wie regelmatig historisch onderzoek doet, weet dat de ondertussen soms al anderhalve eeuw oude jaargangen van de Publications nog altijd hun waarde houden, en dat men er in wetenschappelijke publicaties nog met een gerust hart naar kan verwijzen, als hadden zij de status van standaardwerken. De inhoud van onze jaarboeken is dan ook meestal ongevoelig voor de meest directe actuele ontwikkelingen.

Toch toont het onderhavige nummer van onze Publications aan dat de actualiteit en de gebeurtenissen van de tijd wel degelijk in verband kunnen staan met tijdloze wetenschappelijke bijdragen.

Twee bijdragen, opgenomen in dit jaarboek, hebben zelfs een klokkeluiders-functie voor historisch erfgoed dat verloren dreigt te gaan. Als er in de nabije toekomst geen afdoende maatregelen genomen worden ter bescherming van de tekeningen van de Caestertgroeve in de Sint-Pietersberg, onderwerp van de bijdrage van Femke Spielberg, is het risico niet ondenkbeeldig dat ze op termijn verloren gaan. Soortgelijke vrees bestaat ook voor de collectie pleisterbeelden van de Academie Beeldende Kunsten. Deze is, zoals blijkt uit de bijdrage van Marjet van der Weerd-Baerveldt, uniek in Nederland, maar enkel en alleen omdat alle andere vergelijkbare collecties van academies en musea op de vuilnisbelt zijn geëindigd. Alleen al vanwege de uniciteit van de Maastrichtse collectie pleisterbeelden is deze het behouden waard.

Eveneens in verband met actuele ontwikkelingen staat de bijdrage van Lara Laken over de wandschilderingen van de Romeinse villa van Kerkrade. Dit archeologische artikel heeft uiteraard blijvende waarde, maar fungeert op het moment van verschijnen van deze bundel ook als wetenschappelijk ondersteuning van de tijdelijke tentoonstelling in het Limburgs Museum in Venlo.

Dat inzichten over de politieke status van gebieden in de loop der jaren kunnen veranderen, weet iedereen die wel eens heeft mogen meewerken aan een historische atlas. Hoeveel territoria liggen er niet in ons gebied tussen Maas en Rijn waarvan de status onduidelijk was, terwijl toch op een historische atlas uiteindelijk met één kleur moeten worden ingekleurd? Harry Weinberg toont aan dat Wittem niet altijd eenduidig ‘vrij en rijksonmiddellijk’ is geweest. Zijn artikel is een fundamentele bijdrage, want wat voor Wittem geldt, geldt voor een aantal andere historische territoria in onze regio.

De bijdrage van Johan Poukens over herbergbezoek ten tijde van het Ancien Régime toont aan dat de tijden wel veranderen, maar het cafébezoek niet.

Einde 2010 verstreek de termijn van Titus Panhuysen als redactielid. Hij wordt in onze redactie vervangen door een mede-archeoloog, drs. Henk Stoepker, bij de lezers van ons jaarboek reeds bekend, aangezien hij vroeger jarenlang de Archeologische Kroniek verzorgde.

Dit is het eerste jaarboek dat door Régis de la Haye als redactiesecretaris is verzorgd. Hij is een voorganger van Erwin Steegen en is hem nu opgevolgd. Erwin blijft, na een groot aantal jaren deze taak op voortreffelijke wijze vervuld te hebben, nog als redactielid aan. De redactie is hem grote dank verschuldigd.

De Redactie van de *Publications*